

Inhoudsopgave

1	<i>Algemeen</i>	2
1.1	Inleiding en afbakening van toepassingsbereik	2
1.2	Doel beleid gevaarlijke en hinderlijke honden	2
2	<i>APV Vlissingen 1993</i>	3
2.1	Gevaarlijke en hinderlijke honden	3
2.2	Waarschuwingsplicht	4
3	<i>Handhavingarrangement</i>	5
3.1	Bestuurlijke handhaving door de gemeente Vlissingen	5
3.1.1	Ondersteuning door politie	5
3.1.2	Ondersteuning door openbaar ministerie	5
3.2	Strafrechtelijke handhaving door het openbaar ministerie	5
3.3	Overzicht handhavingarrangement	5
Bijlage 1	Advies Commissie van agressief gedrag bij honden	7

Gepubliceerd in de Faam: 19 juli 2000
Datum inwerkingtreden: 20 juli 2000

1 Algemeen

1.1 Inleiding en afbakening van toepassingsbereik

In de gemeente Vlissingen leven ongeveer 2500 tot 3000 honden. Met enige regelmaat wordt geconstateerd dat één van deze honden ongewenst gedrag vertoont. In het meest schrijnende geval heeft de hond een mens of dier gebeten. Naast gevaarlijk gedrag kan een hond ook zeer hinderlijk gedrag vertonen. Denk bijvoorbeeld aan het nachtelijke gehuil of geblaf bij afwezigheid van de eigenaar of houder.

In de APV Vlissingen (hierna te noemen: de APV) is een aantal bepalingen opgenomen dat betrekking heeft op (het gedrag van) honden, namelijk:

artikel 2.4.14 plaatsen waar een hond niet mag komen, niet mag loslopen en op identificatie van de hond.

artikel 2.4.15 verontreiniging door honden

artikel 2.4.16 rumoer door honden

artikel 2.4.17 gevaarlijk en hinderlijk gedrag door honden

Deze beleidsnota heeft uitsluitend betrekking op de artikelen 2.4.16 en 2.4.17 APV.

1.2 Doel beleid gevaarlijke en hinderlijke honden

De gemeente Vlissingen beoogt met dit “Beleid gevaarlijke en hinderlijke honden gemeente Vlissingen” primair de openbare orde te handhaven en het woon- en leefklimaat te beschermen.

Secundair beoogt de gemeente Vlissingen met de vastlegging van het “Beleid gevaarlijke en hinderlijke honden gemeente Vlissingen” in een beleid(sregel) kenbaar te maken hoe het bevoegde bestuursorgaan (in casu het college van burgemeester en wethouders) omgaat met de discretionaire (elementen van de) bevoegdheid, zoals deze is neergelegd in de artikelen 2.4.16 en 2.4.17 van de APV.

2 APV Vlissingen 1993

2.1 Gevaarlijke en hinderlijke honden

In de APV Vlissingen 1993 is ten aanzien van gevaarlijke en hinderlijke honden een tweetal bepalingen opgenomen, namelijk de artikelen 2.4.16 en 2.4.17.

Artikel 2.4.16 Rumoer door honden

De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond geen zodanig rumoer verwekt dat hierdoor overlast wordt veroorzaakt.

Artikel 2.4.17 Gevaarlijke honden

1. *Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op of aan de weg, op het terrein van een ander of in voor publiek toegankelijke lokaliteiten:*

kendgemaakt dat zij die hond gevaarlijk of hinderlijk achten en zij een aanlijngedod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vinden;

b. *anders dan kort aangeliend en voorzien van een muilkorf, nadat burgemeester en wethouders aan de eigenaar of de houder hebben bekendgemaakt dat zij die hond gevaarlijk of hinderlijk achten en zij een aanlijnen muilkorfgebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vinden.*

2. *In afwijking van artikel 2.4.14, eerste lid, aanhef en onder f, geldt voor het bepaalde in het eerste lid bovendien dat de hond moet zijn voorzien van een optisch leesbaar, niet verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of in de buikwand dat voldoet aan de door burgemeester en wethouders daarvoor gestelde regels.*

3. *Het bepaalde in het eerste en tweede lid is niet van toepassing voor zover de Regeling agressieve dieren van toepassing is.*

2.1.1 Rumoer door honden

Artikel 2.4.16 APV richt zich op een specifieke categorie van hinderlijk gedrag van honden, namelijk het rumoer dat honden kunnen veroorzaken. Veelal bestaat dit rumoer uit geblaf. In dit artikel is bepaald dat een eigenaar of houder verplicht is ervoor te zorgen dat zijn of haar hond niet zodanig rumoer verwekt dat daarmee overlast wordt veroorzaakt. Overtreding van dit artikel is op grond van artikel 6.1 APV Vlissingen 1993 strafbaar. Overtreding wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.

Naast de punitieve (straf) sanctie die door het openbaar ministerie wordt opgelegd kan er ook een reparatoire maatregel worden opgelegd door het college van burgemeester en wethouders. Deze laatste bestuurlijke maatregel dient ertoe de onwenselijke situatie te herstellen naar de oorspronkelijke situatie en valt binnen de noemer “bestuursdwang”. De punitieve en reparatoire maatregelen kunnen tegelijkertijd worden opgelegd.

2.1.2 Hinderlijke honden

Op grond van artikel 2.4.17 APV kan het college van burgemeester en wethouders een hond aanwijzen als hinderlijk (of gevaarlijk) en kan bij besluit van het college:

1. een aanlijngedod worden opgelegd, óf
2. een aanlijn- en muilkorfgebod worden opgelegd, óf
3. een bestuursdwangmaatregel opleggen.

Indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat een aanlijngedod of een aanlijn- en muilkorfgebod geen oplossing biedt tegen het hinderlijke gedrag, legt het college een bestuursdwangmaatregel (bijv. dwangsom) op aan de eigenaar teneinde de eigenaar van de hond die het hinderlijke gedrag vertoont er toe aan te sporen maatregelen te nemen om de hinderlijke situatie te beëindigen.

2.1.3 *Gevaarlijke honden*

Op grond van artikel 2.4.17 APV kan het college van burgemeester en wethouders een hond aanwijzen als gevaarlijk (of hinderlijk) en kan bij besluit van het college:

1. een aanlijngebod worden opgelegd, óf
2. een aanlijn- en muilkorfgebod worden opgelegd.

Het college is van mening dat er verschillende gedragingen zijn die vallen onder de noemer "gevaarlijk gedrag". In ieder geval valt hier onder:

- a. Wanneer een hond een mens of dier heeft aangevallen en/of gebeten;
- b. Wanneer een hond heeft bedreigd een mens of dier aan te vallen en/of te bijten;

Wanneer het college besloten heeft tot het opleggen van één van deze twee geboden moet de hond - wanneer hij verblijft of loopt op of aan de weg, op het terrein van een ander of in voor publiek toegankelijke lokaliteiten - kort aangelijnd zijn, of kort aangelijnd en voorzien van een muilkorf.

Bovendien moet de hond - nadat deze door het college van burgemeester en wethouders is aangewezen in de zin van het eerste lid - op grond van het bepaalde in het tweede lid worden voorzien van een optisch leesbaar, niet verwijderbaar identificatiekenmerk in het oor of in de buikwand dat voldoet aan de door het college van burgemeester en wethouders daarvoor gestelde regels.

2.2 *Waarschuwingsplicht*

Bij hinderlijk gedrag

Uit de jurisprudentie blijkt dat in het algemeen wordt aangenomen dat er een waarschuwingplicht voor het bestuursorgaan bestaat indien dit bestuursorgaan voornemens is een maatregel te treffen die voor de burger schadelijk is en de burger is zelf in staat de noodzaak tot het treffen van de maatregel weg te nemen.

In het geval als omschreven in artikel 2.4.16 (rumoer door honden) en in het geval van hinderlijk gedrag zal het college conform de jurisprudentie eerst een waarschuwing doen uitgaan naar de eigenaar of houder van de hond.

Bij gevaarlijk gedrag

De jurisprudentie is ook duidelijk wanneer de waarschuwingsfase achterwege kan worden gelaten, namelijk indien er een *dringende noodzaak* is om tot handhaving over te gaan. Het college is van mening dat er in ieder geval sprake is van een dringende noodzaak indien een hond een mens of dier heeft aangevallen en/of gebeten én wanneer een hond heeft bedreigd een mens of dier aan te vallen en/of te bijten. Dit houdt in dat het college, gelet op de ernst van de situatie en het spoedeisende karakter, in deze gevallen niet zal waarschuwen, maar onmiddellijk zal overgaan tot het aanwijzen van de hond in de zin van artikel 2.4.17 APV.

Daarnaast behoudt het college zich het recht voor om ook in andere situaties waaruit een dringende noodzaak blijkt zonder waarschuwing een gebod op grond van artikel 2.4.17 APV Vlassingen op te leggen.

3 Handhavingarrangement

3.1 Bestuurlijke handhaving door de gemeente Vlissingen

Indien er sprake is van een situatie als genoemd in artikel 2.4.16 APV heeft het college van burgemeester en wethouders informatie nodig van politie en openbaar ministerie. Op basis van deze informatie dient het college de betrokken belangen tegen elkaar af te wegen en een eventueel besluit te onderbouwen.

3.1.1 Ondersteuning door politie

Ten behoeve van de bestuurlijke handhaving rapporteert de politie schriftelijk over haar optreden en haar bevindingen aan het college. Indien is gebleken dat er in casu sprake is van een overtreding als genoemd in de artikel 2.4.17 APV, wordt het college verzocht om – “gelet op de bijgevoegde rapportage” - over te gaan tot aanwijzing van de hond.

3.1.2 Ondersteuning door openbaar ministerie

Naar aanleiding van de politierapportage kan de burgemeester het openbaar ministerie verzoeken het opgemaakte proces-verbaal over te leggen ten behoeve van de bestuurlijke handhaving. Het openbaar ministerie verstrekt de burgemeester op diens schriftelijke verzoek het door de politie ter zake opgemaakte proces-verbaal¹.

3.2 Strafrechtelijke handhaving door het openbaar ministerie

Het openbaar ministerie vervolgt - in beginsel - iedere zaak waarin sprake is van overtreding van artikel 2.4.16 en/of 2.4.17 APV.

3.3 Overzicht handhavingarrangement

<i>Rumoer en/of hinderlijk gedrag door honden</i>			
	Politie	Openbaar Ministerie	Gemeente
1^e overtreding	1. Constatering overtreding 2. Opmaken proces-verbaal 3. Melding aan burgemeester + toe sturen politierapportage	Na schriftelijk verzoek van burgemeester toesturen van proces-verbaal	Schriftelijke waarschuwing
Volgende overtredingen	1. Constatering overtreding 2. Opmaken proces-verbaal 3. Melding aan burgemeester + toe sturen politierapportage	Na schriftelijk verzoek van burgemeester toesturen van proces-verbaal Vervolg op grond van artikel 6.1 APV	Aanlijn- en/of muilkorfgebod, óf Toepassing bestuursdwang: dwangsom € 25,- per overtreding met een maximum van € 1.250,-

Tabel 3.1a Handhavingarrangement bij rumoer en/of hinderlijk gedrag door honden

¹ President Rechtbank Arnhem, 4 oktober 1995, Gemeentestem 1996, 7034, nr.2 met noot van H. Ph.J.A.M. Hennekens

<i>Gevaarlijk gedrag</i>			
	Politie	Openbaar Ministerie	Gemeente
1^e overtreding	1. Constatering overtreding 2. Opmaken proces-verbaal 3. Melding aan burgemeester + toe sturen politierapportage	Na schriftelijk verzoek van burgemeester toesturen van proces-verbaal	Zonder voorafgaande waarschuwing aanwijzen van de hond als gevaarlijke hond in de zin van artikel 2.4.17 APV
Volgende overtredingen	1. Constatering overtreding 2. Opmaken proces-verbaal 3. Melding aan burgemeester + toe sturen politierapportage	Na schriftelijk verzoek van burgemeester toesturen van proces-verbaal Vervolging op grond van artikel 6.1 APV	Toepassing bestuursdwang: dwangsom € 50,- per overtreding met een maximum van € 2.500,-

Tabel 3.1a Handhavingarrangement bij gevaarlijk gedrag door honden

Bijlage 1 Advies Commissie van agressief gedrag bij honden

Enige jaren geleden ontstond verontrusting over agressief gedrag van bepaalde honden, met name van pitbullterriërs. Er deden zich incidenten voor waarbij honden aanzienlijk letsel toebrachten aan mens of dier. Naar aanleiding hiervan is door de toenmalige minister van landbouw, natuurbeheer en visserij de Commissie van agressief gedrag bij honden (Commissie) ingesteld. De Commissie inventariseerde de problematiek en maakte onderscheid tussen drie categorieën van gevaarlijke honden:

1. Groepen honden met morfologisch overeenkomstige karakteristieken (gelijke lichaamsbouw), waarmee wordt gefokt op agressief gedrag. Tot deze categorie rekent de Commissie het type pitbull-terriër.
2. Gebruikshonden, dat wil zeggen honden, die geheel of gedeeltelijk zijn opgeleid voor bewakings-, opsporings- of verdedigingswerk.
3. Individuele honden, die niet vallen onder de vorige twee categorieën en waarvan in de praktijk – door het toebrengen van letsel of het uiten van een dreiging daartoe – is gebleken dat zij gevaarlijk zijn voor mens of dier. Om de drie beschreven groepen gevaarlijke honden onschadelijk te houden, doet de adviescommissie de volgende voorstellen.

ad a Categorie 1

Aan de eigenaar of de houder van een hond uit categorie 1 moet naar de mening van de Commissie via raadsverordening worden voorgeschreven die hond op of aan de weg of op het terrein van een ander kort aan te lijnen en te voorzien van een muilkorf. Bij openbare kennisgeving moeten burgemeester en wethouders bepalen welk ras of type hond dan wel wat voor door kruising daarmee verkregen verwanten onder deze eerste categorie gevaarlijke honden er dus onder de strafbepaling moeten vallen. De Commissie had hierbij vooral het oog op het type pitbullterriër.

Het college van burgemeester en wethouders kan echter dit type hond niet meer aanwijzen, omdat daarvoor sinds 1 februari 1993 maatregelen zijn getroffen in de Regeling agressieve dieren. Deze Regeling is gebaseerd op de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en houdt zowel een fok- als een houdverbod in voor dieren van het type Pitbull-terriër. Voor de reeds bestaande exemplaren geldt een overgangsrecht: wordt aan bepaalde voorwaarden voldaan zoals kort aanlijnen en muilkorven op voor het publiek toegankelijke terreinen en terreinen van een ander, dan mogen deze dieren gehouden worden. (Zie VNG-circulaire van 26 januari 1993, 93/18). Het college kan op basis van artikel 2.4.19a, indien gewenst, andere gevaarlijke soorten aanwijzen.

ad b Categorie 2

Ten aanzien van een hond uit categorie 2 beveelt de Commissie alleen een aanlijngebod aan. Invoering van een verplichting tot muilkorven van een gebruikshond stuit naar haar oordeel op het bezwaar dat hierdoor de uitvoering van de taak waarvoor zo'n hond is opgeleid, bijzonder wordt bemoeilijkt. Gelet op het gebruik van de hond voor bewakings-, opsporings- en verdedigingswerk is het aanlijngebod beperkt tot de weg: op het terrein van een ander kan de hond zijn functie blijven vervullen.

Op het voorgestelde aanlijngebod maakt de commissie onder twee voorwaarden een uitzondering: de hond moet met goed gevolg een opleiding tot gebruikshond bij een erkende instantie of een zogenaamde gedrags- en gehoorzaamheidskursus 1 hebben doorlopen en hij moet vergezeld gaan van de eigenaar of de houder, die hem heeft opgeleid. Erkende instanties zijn volgens de commissie de onderafdelingen van rasverenigingen van werkhondenrassen, de Nederlandse bond voor gebruikshondensportverenigingen, de Koninklijke Nederlandse politiehondvereniging en de Nederlandse bond voor de diensthond. Informatie over een gedrags- of gehoorzaamheidskursus is verkrijgbaar bij een van de honderden plaatselijke kynologenclubs.

ad c *Categorie 3*

Ten slotte stelt de Commissie voor dat de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid verleent aan de eigenaar of de houder van een hond uit de derde categorie de verplichting op te leggen tot aanlijnen en – indien noodzakelijk – tevens tot muilkorven van deze hond op of aan de weg of op het terrein van een ander. Ter ondersteuning van de beschreven aanlijn- en muilkorfgeboden vindt de commissie identificatie en registratie van de honden uit de drie categorieën wenselijk. Dat moet worden gerealiseerd door het aanbrengen van een optisch leesbaar, niet verwijderbaar identificatiemerk in het oor of in de buikwand van de hond (gemeentelijk voorschrift) en voorts door gegevensverstrekking door de eigenaren aan de Stichting registratie gezelschapsdieren Nederland en - in geval van rashonden - de Raad van beheer op kynologisch gebied in Nederland (hogere regeling). De identificatie en registratie is van belang voor de controle op de naleving van de aanlijn- en muilkorfgeboden en voor de opsporing van een overtreder. Via de tatoeage moet nagegaan kunnen worden of een hond behoort tot een gevaarlijke categorie en wie de eigenaar of houder is. De Commissie heeft in haar rapport een voorbeeld van drie gemeentelijke bepalingen gegeven, waarin haar aanbevelingen zijn verwerkt.

De muilkorving van honden, ingeval hondsdelheid zich voordoet of dreigt, is geregeld in de artikelen 60 en 61 Veewet. Volgens artikel 60 beveelt de burgemeester, indien zich in zijn gemeente een geval van hondsdelheid heeft voorgedaan, dat alle in de gemeente aanwezige honden, welke zich bevinden buiten woningen e.d. moeten zijn voorzien van een muilkorf volgens een door de minister van landbouw vastgesteld model. Volgens artikel 61, eerste lid, geeft de burgemeester van zo'n bevel terstond kennis aan de burgemeesters van de aangrenzende gemeenten, die voor hun gemeenten een gelijk bevel kunnen uitvaardigen en aan de commissaris van de koningin. Zie voor de voorschriften met betrekking tot muilkorven de beschikkingen van deze minister van 14 juni 1922, Stcrt. 115, en van 22 oktober 1962, Stcrt. 205, opgenomen in de Schuurman en Jordens-editie, artikel 27-II, 14e druk, blz. 74-76. Artikel 33 van de Veewet geeft de burgemeester de bevoegdheid een bevel uit te vaardigen tot vastlegging of opsluiting van vee, pluimvee, honden en katten in verband met het voorkomen van besmettelijke ziekten. Volgens artikel 34 kunnen, ingeval zo'n bevel geldt, loslopende honden en niet-opgehoekt pluimvee op last van de burgemeester worden gedood.